Zəfər seçkisi

Bu seçkidən ötən 2 il ərzində ölkəmizin əldə etdiyi uğurların müəllifi İlham Əliyevdir

Prezident İlham Əliyevin ölkənin bütün strateji inkişaf məsələləri ilə bağlı konkret mövqeyi var. Bu mövqe ilk növbədə Azərbaycanın milli maraqlarıdır. Ölkəmizdə, regionda, ümumən dünyada sülh və inkişafın təmin olunması üçün formalaşan və həyata keçirilən strateji baxışlar sistemidir, qarşıya qoyulmuş böyük hədəflərdir.

Dövlətimizin başçısı tərəfindən görülən işlərin, əməli addımların müasir dövrün reallıqlarına və qanunauyğunluqlarına müvafiq surətdə uğurla və qətiyyətlə davam etdirilməsi bugünkü milli inkişafın təməl əsaslarını təşkil edir. Müxtəlif inkişaf modellərinin uğurlu tətbiqi və hədəflənən nəticələrin əldə olunması, sosial-siyasi islahatların ardıcıl qaydada həyata keçirilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlətin inkişafına maksimum əlverişli şəraitin yaradılması, möhkəm təməllərə söykənən ictimai-siyasi sabitliyin qorunması, ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və güc müstəvisində sürətli şəkildə irəliləməsi müasir Azərbaycanın gerçəklikləridir.

2024-cü ilin 7 fevral tarixi milli dövlətçilik salnaməmizdə mühüm və əlamətdar əhəmiyyətə malik bir gündür. Həmin gün ölkəmizdə növdəbənkənar prezident seçkisi keçirilmiş və cənab İlham Əliyev səsvermədə iştirak edən seçicilərin 92,12 faizinin səsini qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir.

Bu Prezident seçkisinin əlamətdar məqamı onun Zəfər seçkisi olmasıdır. Müstəqillik və ümumilikdə milli dövlətçilik tariximizdə ilk dəfə idi ki, prezident seçkisi ərazi bütövlüyü və suverenliyi təmin edilən Azərbaycanda keçirilirdi. Səsvermə məntəqələri respublikanın bütün ərazisində təşkil olunmuşdu. Mahiyyət etibarı ilə bunu xalq səvgisinin, qürurunun ifadəsi də saymaq olardı. Səsvermə prosesində yüksək fəallıq göstərən Azərbaycan xalqı ölkəmizin ərazi bütövlüyünü, suverenliyini təmin etmiş, əsrlərin problemini yoluna qoymuş, millətin qəddini dikəltmiş, milli qürurunu yüksəltmiş, Azərbaycanı tarixinin ən qüdrətli mərhələsinə gətirib çıxarmış Liderə - İlham Heydər oğlu Əliyevə səs vermişdir. Bu həm də Azərbaycanın və regionumuzun sabahına verilən səs, cənab İlham Əliyevin strateji baxışı ilə formalaşan gələcəyə göstərilən yüksək etimad idi.

Gələcəyə göstərilən etimad

2024-cü ilin 7 fevralından keçən müddət Azərbaycan dövlətinin tarixi nailiyyətlərinin davamında növbəti möhtəşəm bir mərhələyə çevrildi. Bu mərhələdə dövlətimizin başçısının xarici siyasət istiqamətində qazandığı nailiyyətlər xüsusilə müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Çünki müasir dünyamızda, qlobal çağırışlar mühitində, regionla bağlı yeni prioritetlərin müəyyənləşdiyi çağda xarici siyasət sahəsində qazanılmış hər uğur Azərbaycanın və bölgəmizin hərtərəfli yüksəlişi, insanların rifahına, xoşbəxtliyinə qoyulan sərmayə deməkdir.

2024-cü ilin fevralında keçirilən prezident seçkilərindən sonra Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkənin xarici siyasəti yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Respublikanın beynəlxalq mövqeyi və strateji əlaqələri son iki ildə əhəmiyyətli dərəcədə gücləndi, bu da Azərbaycanın regionda və dünyada nüfuzunu daha da artırdı. Tarixi Zəfərimiz nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin bərpasından sonra sülh gündəliyini irəli sürərək uğurla həyata keçirən Azərbaycan Prezidentinin əzmkarlığı, mahir diplomatiyası sayəsində bölgədə əbədi sülh, təhlükəsizlik, insanların gələcək xoşbəxt həyatı üçün möhkəm təməllərin formalaşdırılmasına başlandı.

Prezident İlham Əliyevin bu il yerli televiziya kanallarına verdiyi müsahibədə xarici siyasət məsələləri ilə bağlı bölüsdüyü məqamlar son dərəcə mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Cənab İlham Əliyev bu müsahibədə qlobal və regional proseslərin sistemli təhlilini apardı, nəticə etibarilə regionun gələcək mənzərəsini ictimaiyyətə açıq şəkildə təqdim etdi. Azərbaycanın xarici siyasətində əsas prioritetlərdən biri məhz güc və məsuliyyət balansının qorunması xüsusi qeyd olundu. Prezident bildirdi ki, hərbi gücdən yalnız müdafiə və təhlükəsizliyin təminatı üçün istifadə olunur. Məlumdur ki, 2020-ci və 2023-cü illərdə regiondakı hərbi üstünlüyünə baxmayaraq, Azərbaycan öz gücünü yalnız strateji və diplomatik məqsədlər üçün tətbiq etdi. Prezident İlham Əliyev müsahibədə bu məsələ barədə dedi: "…Öz təhlilimi apararaq görürəm ki, bugünkü dünyada beynəlxalq hüquq deyilən məsələ yoxdur. Bunu hər kəs görək unutsun. Güc var, əməkdaşlıq var, müttəfiqlik var, qarşılıqlı dəstək var. Təbii ki, sən gərək özün əmin olasan ki, haqq yolundasan. Heç bir ölkə, heç bir rəhbər nahaq iş görməməlidir, heç bir ölkənin ərazi bütövlüyünə göz dikməməlidir, heç bir ölkəni işğal etməməlidir. Bizim böyüklüyümüz və müdrikliyimiz, eyni zamanda məsuliyyətimiz göz önündədir". Belə bir mövqe isə həm regionda sabitliyin qorunmasına, həm də Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun güclənməsinə xidmət göstərir.

Azərbaycanın xarici siyasət strategiyasında eyni zamanda çoxqütblülük və balans mühüm yer tutur. Prezident İlham Əliyev 2025-ci ilin ölkəmiz və xalqımız üçün uğurlu, tarixi bir il olduğunu xüsusi qeyd etdi: "Çünki məhz keçən 2025-ci ildə Ermənistan-Azərbaycan müharibəsinə siyasi nöqteyi-nəzərdən son qoyuldu və artıq bir neçə aydır ki, sülh şəraitində yaşayırıq. Sülh şəraitində yaşamaq nə deməkdir, bunu öyrənirik. Çünki müstəqillik əldə edildən sonra, hətta ondan da əvvəl Azərbaycan xalqı və dövləti müharibə şəraitində yaşamışdır. Müharibənin müxtəlif mərhələləri olub. Siz də bunu yaxşı xatırlayırsınız. Həm müharibənin fəal mərhələsi, atəşkəs mərhələsi, İkinci Qarabağ müharibəsi, antiterror əməliyyatı, ondan sonrakı dövr və bütün bu hadisələrə keçən ilin avqustunda son qoyuldu".

Sülh gündəliyi

Prezident İlham Əliyevin son iki ildə tarixi nəticələr verən sülh gündəliyinin region və beynəlxalq aləm üçün çox böyük əhəmiyyəti var, çünki o, Azərbaycanın xarici siyasətinin əsasını təşkil etməklə bir çox geosiyasi məsələlərdə sülhün bərqərar olunması üçün mühüm təşəbbüslər təqdim edir. Bu gündəlik, həmçinin regionda sabitlik və təhlükəsizliyin təmin olunmasına, münaqişə, təxribat niyyətlərinin qarşısının alınmasına, qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişafına yönəlib.

Cənubi Qafqazın sabitliyi naminə regionda sülh və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi üçün daimi təşəbbüslərin irəli sürülməsi də Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən birini təşkil edir. Bu, həm də regionun gələcək inkişafını və sabitliyini təmin etmək məqsədi daşıyır.

Azərbaycan sülh gündəliyini irəli sürməklə, qonşu ölkələrlə əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə, müxtəlif regional təşkilatlarda birgə aktiv iştiraka zəmin yaradır. Bu, iqtisadi və ticarət əlaqələrinin möhkəmlənməsi, həmçinin regional təhlükəsizliyin artırılması baxımından vacibdir.

Sülh və təhlükəsizlik mühiti iqtisadi inkişaf üçün əsasdır. Azərbaycanın təşəbbüsçüsü olduğu iqtisadi layihələr, xüsusən enerji və nəqliyyat sahələrindəki fəaliyyəti həm regional, həm də beynəlxalq səviyyədə iqtisadi əməkdaşlığa müsbət təsir göstərir. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarla, dünyanın aparıcı ölkələri ilə fəal əməkdaşlıq edərək, ölkəmizin sülh və təhlükəsizlik məsələlərindəki mövqeyini daha da gücləndirir. Bu baxımdan, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin nüfuzlu Şeyx Zayed Fondunun Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi "Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı"na layiq görməsi təkcə Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətinə verilən ali qiymət deyil, eyni zamanda ölkəmizin son illər yürütdüyü sülh, dialoq və humanizm siyasətinə beynəlxalq səviyyədə dəstəyin təzahürüdür.

Şeyx Zayed Fondunun mükafatı Prezident İlham Əliyevin ardıcıl şəkildə formalaşdıraraq həyata keçirdiyi sülh gündəliyinin artıq regional çərçivələri aşaraq qlobal mənəvi platformaya çevrildiyini nümayiş etdirir. Bu gün Azərbaycanın sülh modeli artıq təkcə regional hadisə olmayıb, dünyadakı digər münaqişələrin həlli üzrə də nümunəvi təcrübə kimi diqqət çəkir. Azərbaycan modeli beynəlxalq hüquqa əsaslanan ardıcıl, prinsipial mövqeyini, hərbi qələbənin siyasi nəticəyə çevrilməsini, qalib tərəfin sülh təşəbbüskarı olması faktını, revanşizmin vaxtında neytrallaşdırılması əzmini, sabitlik və inkişafın prioritet seçilməsi və s. bu kimi əhəmiyyətli amilləri özündə ehtiva edərək mütləq qələbənin tam formulu kimi görünür.

Azərbaycan cənab İlham Əliyevin liderliyi ilə Vətən müharibəsində öz haqqını bərpa etdi, nəinki özünün, ümumən Cənubi Qafqaz regionunun da gələcəyini qurmağa başladı. Bu mənada Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə olunmuş qələbə təkcə Azərbaycanın deyil, həmin bölgənin sabahı naminə qazanılmış qələbədir, Azərbaycan Prezidentinin sülh gündəliyi regionumuzun xoşbəxtliyi, sabitlik və daim inkişafda olması üçün addım-addım irəli aparılan prosesdir.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Şeyx Zayed Fondunun Azərbaycan Prezidentinə təqdim etdiyi "Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı" isə ölkəmizin sülh təşəbbüslərinin legitimliyini artırır, cənab İlham Əliyevin regional liderlik statusunu daha da möhkəmləndirir, ölkəmizin beynəlxalq humanitar imicinə yeni məzmun qazandırır, dövlətimizin islam dünyası ilə mənəvi bağlarını gücləndirir. Bu mükafat sülhə, əmin-amanlığa, inkişafa verilən beynəlxalq qiymətdir. Ona görə də bu mükafat son dərəcə dəyərlidir və mühüm tarixi əhəmiyyət daşıyır. Bu həm də diplomatik üstünlüyün açıq göstəricisidir.

Müstəqil siyasətin təntənəsi

Ötən ilin 8 avqustunda Vaşinqtonda - Ağ Evdə ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin paraflanması, görüşün nəticələrinə dair Birgə Bəyannamənin imzalanması ölkəmizin son illərdəki ən böyük xarici siyasət uğurlarındandır. Bu, dövlətimizin həm regionda, həm beynəlxalq arenada yürütdüyü balanslı, müstəqil siyasətin təntənəsidir və Azərbaycanın beynəlxalq güc mərkəzləri ilə əlaqələrinin hansı səviyyəyə qədər yüksəldiyini göstərir. Uzun illər ərzində münaqişənin həlli, regionda sülhün əldə olunması istiqamətində ciddi bir iş görə bilməmiş ATƏT-in Minsk qrupu Vaşinqton görüşü ilə tarixin arxivinə göndərildi. Azərbaycan regionun lideri kimi Cənubi Qafqazın gələcəyinə görə üzərinə daha bir tarixi missiya götürmüş oldu.

ABŞ-nin Azərbaycanın irəli sürdüyü sülh gündəliyində fəal iştirakı, Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhün yalnız regional əhəmiyyətini deyil, qlobal enerji və ticarət marşrutlarının şaxələndirilməsi baxımından da önəmini vurğulayır. Sülhün bu genişmiqyaslı strategiyanın bir hissəsi olduğunu göstərir və təbii ki, bu strategiyada respublikamızın mövqeyini daha da gücləndirir.

Azərbaycanın xarici siyasətinin Vaşinqton uğurunun mühüm elementlərindən biri də Zəngəzur dəhlizi, yeni adı ilə desək, TRIPP (Beynəlxalq Sülh və Rifah üçün Tramp Marşrutu) təşəbbüsüdür. Bu marşrut, Ermənistanın ərazisindən keçərək Azərbaycanın əsas hissəsini Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirəcək və mahiyyət etibarilə qlobal əhəmiyyətli regional bağlantı şəbəkəsinin qurulmasına töhfə verəcək. Bütün bunlar Xəzər regionunun strateji mənzərəsinin yenidən formalaşdırılması istiqamətində son illərdə atılan mühüm addımlardır. Azərbaycan üçün bu proseslər həm Qərb, həm Şərq istiqamətində yeni imkanların açılmasında, ölkənin Mərkəzi Asiya ilə əlaqələrdə əsas körpü rolunun daha da güclənməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan-Vaşinqton görüşündən sonra da bu dinamikanı qorumaqla yalnız regional enerji və tranzit qovşağı olmaqla kifayətlənmir, həm də sülh gündəliyinə əsaslanaraq daha geniş coğrafiyada oyun qaydalarını müəyyən edən mühüm siyasi aktora çevrilir.

Azərbaycan ABŞ ilə münasibətləri getdikcə daha da inkişaf etdirməkdədir. Eyni zamanda Türkiyə ilə strateji müttəfiqlik, əməkdaşlıq əlaqələri qorunub saxlanılır və daha da dərinləşdirilir.

Rusiya, İran, Gürcüstan kimi qonşu dövlətlərlə, Çin kimi nəhəng güc mərkəzləri ilə, Avropa, Ərəb ölkələri ilə münasibətlər də ölkəmizin xarici siyasətinin mühüm tərkib hissələrindən biri qarşılıqlı və faydalı şəkildə davam etdirilir, birgə layihələr uğurla reallaşdırılır.

İqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizənin önündə

Azərbaycan beynəlxalq ekoloji təşkilatlarla da əlaqələrini daim genişləndirir. 7 fevral Prezident seçkisindən sonra 2024-cü ilin noyabrında Azərbaycan "Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişməsi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası"na (COP29) uğurla evsahibliyi etdi və bu, ölkəmizin son iki ildəki diplomatik nailiyyətləri sırasında ən qürurverici faktlardan biri kimi öz yerini tutdu.

Azərbaycanın COP29 kimi əhəmiyyətli bir tədbirə evsahibliyi etməsi və bunun nəticələri ölkəmizin mühüm strateji uğurudur. COP tədbirləri qlobal miqyasda iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə, dayanıqlı inkişaf və ətraf mühitin qorunması məsələlərinin müzakirə olunduğu ən önəmli beynəlxalq platformalardır. Azərbaycanın bu tədbirə evsahibliyi etməsi bir neçə vacib səbəbə görə xarici siyasət baxımından da əhəmiyyət kəsb edir. İlk növbədə, bu, ölkəmizin beynəlxalq iqlim ölkəsi kimi mövqeyini gücləndirdi, respublikamızı qlobal iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizəyə qatılmış dövlətlərdən biri kimi tanıtdı. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan yalnız enerji ixracatçısı kimi deyil, həm də iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə töhfə verən bir dövlət kimi yüksək nüfuz qazandı.

Bu tədbirin yaratdığı imkanlarla ölkəmiz diplomatik əlaqələrini daha da genişləndirdi. Azərbaycanın "yaşıl enerji" və dayanıqlı inkişaf sahəsindəki təşəbbüsləri dünya birliyinə təqdim olundu. Ölkəmiz regionda iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizənin lideri mövqeyini möhkəmləndirdi, regional əməkdaşlıq imkanlarını artırdı. Bütün bunlardan əlavə, həm də yeni iqtisadi imkanlar, investisiya cəlb etmək, bərpaolunan enerji sahəsində əməkdaşlıq qurmaq və qlobal ekoloji təşəbbüslərə qatılmaq üçün yeni zəmin əldə edildi.

"Ailəmiz türk dünyasıdır"

Azərbaycanın son 2 ildəki xarici siyasət uğurlarının mühüm bir qismi də Türk Dövlətləri Təşkilatının fəaliyyəti ilə bağlıdır. Prezident İlham Əliyev 14 fevral 2024-cü ildə Milli Məclisdə andiçmə mərasimindəki proqram xarakterli çıxışında türk dövlətləri ilə əməkdaşlıqdan, birlikdən, qarşıdakı illərdə bu istiqamətdə atılacaq növbəti addımlardan söz açaraq demişdir: "Biz beynəlxalq təşkilatlarla bağlı bundan sonra da öz addımlarımızı atacağıq, ilk növbədə, Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində səylərimizi davam etdirəcəyik. Bu, bizim üçün prioritetdir, mən bunu açıq demək istəyirəm, yəqin ki, indi aparılan siyasət də hər kəsə bunu aydın göstərir. Bu, bizim üçün əsas beynəlxalq təşkilatdır, çünki bu, bizim ailəmizdir. Bizim başqa ailəmiz yoxdur. Bizim ailəmiz türk dünyasıdır".

Azərbaycan Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) qurucularından biri və mühüm aparıcı üzvü olaraq son iki ildə də bu beynəlxalq təşkilatın fəaliyyətində, getdikcə güclənməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır. Azərbaycan təşkilatın əsas prinsiplərinə sadiq qalaraq, həm regionda, həm də qlobal arenada türk dünyasının maraqlarını müdafiə edir.

Ölkəmizin TDT-dəki əsas rolu onun regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərindəki aktiv iştirakı ilə də möhkəmlənir. Xüsusilə ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin bərpasından sonra ölkəmizin bölgədəki sabitlik təşəbbüsləri TDT çərçivəsində də mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu təşkilat daxilində fəaliyyət Azərbaycanın region ölkələri ilə sıx əlaqələrinin daha da gücləndirilməsində mühüm və vacib platforma rolunu oynayır.

Azərbaycan türk dünyasının iqtisadi inkişafını dəstəkləyən bir çox təşəbbüslərin öncülü rolunda da çıxış edir. Xüsusilə nəqliyyat, enerji və ticarət sahələrindəki əməkdaşlıq Azərbaycanın regionda iqtisadi cəhətdən güclənməsinə töhfə verir. Azərbaycan həmçinin TDT ölkələri arasında mədəniyyət və təhsil sahələrində də əlaqələri gücləndirərək türk dünyasının ortaq kimliyinin qorunmasına və inkişafına böyük dəstək göstərir.

Azərbaycanın TDT-dəki rolu, onun türk dünyasının birliyini möhkəmləndirmək, regional və qlobal məsələlərdə birgə fəaliyyət istiqamətindəki iradəsini bir daha göstərir. Ən mühüm məqamlardan biri isə bundan ibarətdir ki, bu təşkilatın fəaliyyəti kimlərinsə maraqlarına qarşı yönəlməyib. Əksinə, Azərbaycan TDT-yə qlobal məcrada bütün maraqlı tərəflər üçün böyük faydalar yaradan əməkdaşlıq və inkişaf platforması kimi yanaşır və xarici siyasətində bu amili də nəzərə alır.

Azərbaycan ötən 2 ildə BMT, Avropa İttifaqı, Qoşulmama Hərəkatı kimi qlobal təşkilatlarla da əlaqələrini möhkəmləndirmiş, həyata keçirilən birgə layihələr yeni uğurlara vəsilə olmuşdur. 7 fevral 2024-cü ildə cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsindən sonrakı 2 il ölkəmizin xarici siyasətində hər cəhətdən yeni bir inkişaf mərhələsi olmuşdur. Azərbaycan bu mərhələdə əldə edilmiş strateji uğurlarla daha da qüdrətlənmiş, dünyadakı nüfuzunu, qlobal proseslərə təsir imkanlarını artırmışdır.

İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"